

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/katowice/materialy-edukacyjne/znaczkki-okolicznosciowe/112922,Guzik-Katynski.html>

2022-10-04, 11:23

Guzik Katyński

Guzik Katyński powstał w ramach kampanii społeczno-edukacyjnej „Pamiętam. Katyń 1940” zainicjowanej w kwietniu 2007 roku przez Narodowe Centrum Kultury. Był to okres poprzedzający premierę filmu Andrzeja Wajdy pt. „Katyń”, a także awansowanie przez Prezydenta RP oficerów zamordowanych w Zbrodni Katyńskiej. Instytut Pamięci Narodowej był od początku partnerem tej akcji.

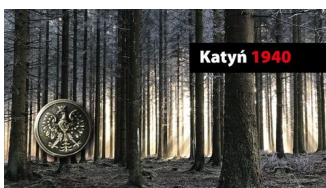
Biuro Edukacji Narodowej IPN przygotowało nową edycję Guzika w związku z przypadającą w 2020 roku 80. rocznicą sowieckiego ludobójstwa. Guzik jest przypinką, która formą i kształtem symbolizuje guziki z polskich płaszczy wojskowych, wydobywanych z miejsc pochówku – w Katyniu pod Smoleńskiem, Miednoje pod Twerem, Bykowni koło Kijowa oraz Piatichatkach na przedmieściu Charkowa.

Blisko 22 tysiące Polaków - wojskowych, policjantów i cywili – zostało zamordowanych w kwietniu i maju 1940 roku przez sowieckie NKWD. Ciała grzebano bezimiennie, w masowych grobach w lasach tak, aby nie zostały nigdy odnalezione. Guziki, wyposażone w godło II Rzeczypospolitej wydatnie pomogły w identyfikacji ofiar. Zatem atrybut wojskowego płaszcza i munduru – niemy świadek zbrodni, na swój sposób przemówił, stając się materialnym znakiem pamięci.

Warto w tym miejscu zacytować fragment wiersza Zbigniewa Herberta pt. „Guziki”, dedykowanego przez poetę jego krewnemu, kapitanowi Edwardowi Herbertowi, oficerowi Krakowskiej Brygady Kawalerii, zamordowanemu w Katyniu:

„Tylko guziki nieugięte
przetrwały śmierć świadkowie zbrodni
z głębin wychodzą na powierzchnię
jedyne pomnik na ich grobie, (...)”

Podobnie do poprzednich edycji Guzika, również i ta jest wyposażona w plaketkę – kartonik zawierający na awersie ilustrację – symboliczny las, w którym grzebano ofiary sowieckiego ludobójstwa. Na odwrocie znajduje się tekst edukacyjny oraz adresy portali IPN oraz NCK poświęconych Zbrodni Katyńskiej.

Okolicznościowy kartonik z guzikiem

Okolicznościowy kartonik -
rewers

Guzik Katyński nie jest przeznaczony do sprzedaży - będzie udostępniany w ramach projektów edukacyjnych Instytutu Pamięi Narodowej.

Nośmy Guzik Katyński przypięty do naszych ubrań – to znak wspólnej pamięci o Tych, którzy zginęli.

Opcje strony